

Särskilt skyddsvärda träd

Samråd om åtgärder



LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Till dig som...

äger eller förvaltar skyddsvärda träd eller andra stora gamla lövträd. Informationen vänder sig till kommuner, privatpersoner, entreprenörer och myndigheter.

Här kan du läsa om i vilka fall du ska samråda med Länsstyrelsen eller Skogsstyrelsen, innan du utför åtgärder som väsentligt skulle påverka skyddsvärda träd.

Samråd enligt 12 kap. 6 § miljöbalken – vad innebär det?

När du vill bedriva en verksamhet eller utföra en åtgärd som väsentligt skulle påverka särskilt skyddsvärda träd bör du rådgöra med Länsstyrelsens eller Skogsstyrelsens handläggare om du ska göra en anmälan om samråd. En väsentlig påverkan innebär: avverkning, toppkapning, kraftig beskärning, åtgärder som ger upphov till rotskador, uppförande av byggnad/anordning eller grävarbeten inom 15 gånger stamdiametern från stammen eller två meter utanför kronans dropplinje.

Anmälan till Länsstyrelsen

Enligt 12 kap. 6 § miljöbalken ska en anmälan göras när en verksamhet eller åtgärd väsentligt kan ändra naturmiljön. Anmälan om samråd ska göras då verksamhet eller åtgärd inte omfattas av tillstånds- eller anmälningsplikt enligt andra bestämmelser i miljöbalken. Begreppet naturmiljö omfattar allt från ett enskilt träd till hela landskapsbilden.

Anmälan till Skogsstyrelsen

När det gäller skogsbruksåtgärder som omfattas av skogsvårdslagen (avverkning, hyggesbehandling, beståndsvård med mera) gör du en anmälan om samråd till Skogsstyrelsen.

Hänsynsåtgärder

För att begränsa eller motverka skada på en naturmiljö har myndigheten rätt att förelägga om särskilda försiktighetsåtgärder. Om detta inte är tillräckligt har de rätt att förbjuda en verksamhet eller åtgärd. Verksamhetsutövaren kan i dessa fall ha rätt till ersättning.





Särskilt skyddsvärda träd

Jätteträd, mycket gamla träd och grova hålträd räknas som särskilt skyddsvärda träd. Dessa träd har stor betydelse för bevarandet av biologisk mångfald och bidrar därmed till att uppfylla flera av miljö- kvalitetsmålen.

Definitionen av ett skyddsvärt träd är följande:

Jätteträd - Levande eller döda träd som är grövre än en meter i diameter.

Mycket gamla träd - Levande eller död gran, tall, ek och bok som är äldre än 200 år. Övriga trädslag som är äldre än 140 år.

Grova hålträd - Levande eller döda träd med utvecklade håligheter som är grövre än 40 cm i diameter.

Hänsyn till strandskydd, alléträd & fridlysta arter

Strandskydd

Enligt 7 kap. 15 § miljöbalken är det förbjudet att utföra åtgärder som väsentligt förändrar livsvillkoren för djur- eller växtarter inom ett strandskyddsområde.

Strandskyddet kan variera mellan 100-300 meter både upp på land och ut i vattnet. Kommunen prövar om strandskyddsdispens kan medges för åtgärder som är förbjudna enligt 7 kap. 15 § MB. En beviljad strandskyddsdispens medför inte att anmälningsplikten enligt 12 kap. 6 § MB är uppfylld. Strandskydd inom områden skyddade enligt 7 kap, ex. naturreservat eller Natura2000-område, prövas av Länsstyrelsen.

Det generella biotopskyddet - Alléträd

För att få genomföra åtgärder på träd som ingår i en allé kan en dispens från biotopskyddet krävas. Även träd som i sig inte är särskilt skyddsvärda, men som ingår i en biotopskyddad allé, är skyddade enligt 7 kap. 11 § miljöbalken.

Enligt definitionen ska en allé bestå av minst fem lövträd i enkel eller dubbel rad längs en väg, tidigare väg eller i ett öppet landskap.

Fridlysta arter & artskyddsförordningen

Förekomsten av särskilt skyddsvärda träd är ofta avgörande för många hotade arters överlevnad. Några fridlysta arter som behöver den här typen av träd är exempelvis fladdermöss, ekoxen och saffransticken.

Om det kan finnas fridlysta arter på eller i ett träd bör åtgärder på trädet prövas enligt artskyddsförordningen (2007:845) då det kan krävas en dispens. Artskyddsförordningen tillämpas även på tomtmark.





Kulturmiljölagen och träd på kyrkogården

Kulturmiljölagen (1988:950) fjärde kapitlet, ger ett skydd åt de kulturhistoriska värden som finns förknippade med kyrkobyggnader, kyrkligainventarier, kyrkotomter och begravningsplatser. Det som i dagligt tal brukar kallas kyrkogård är i kulturmiljölagen benämnt som kyrkotomt eller begravningsplats. Vilka arbeten som behöver Länsstyrelsens tillstånd kräver ofta en bedömning av det enskilda fallet. När det gäller trädvårdsarbeten på kyrkogården bedömer Länsstyrelsen att åtgärder som innebär avverkning och nyplantering av fler än enstaka träd behöver tillstånd. Vanligt underhåll av trädbeståndet, exempelvis beskärning eller dylikt, behöver utifrån kulturmiljölagen inte länsstyrelsens tillstånd.

Inför avverkning och nyplantering bör samråd alltid ske med Länsstyrelsen, oavsett om det är ett mindre eller större arbete som planeras. Länsstyrelsen kan då avgöra om åtgärderna är tillståndspliktiga eller ej.

**Kontakta alltid Länsstyrelsen eller
Skogsstyrelsen för samråd enligt 12
kap. 6 § miljöbalken**

Tänk på detta innan du tar ner ett skyddsvärt träd

Det finns andra möjligheter att överväga innan ett träd avverkas, exempelvis:

Säkerhetsbeskärning - Borttagande av grenar som riskerar att falla ned och gallring i kronan. Minskar vindfång och tyngd i trädets krona.

Kronstabilisering - System som installeras i trädets krona för stabilitet.

Högstubbe - Stammen kapas på 3-4 m höjd.

Trädruin - Kraftigt avlastande beskärning som liknar naturliga skador.

Om du vill veta mer...

På www.naturvardsverket.se hittar du mer information om:

- Samråd om åtgärder på särskilt skyddsvärda träd
- Samråd vid ändring av naturmiljön
- Åtgärdsprogram för särskilt skyddsvärda träd
- Strandskydd
- Det generella biotopskyddet
- Artskyddsförordningen och fridlysta arter

När det gäller frågor kring skogsbruksåtgärder, ska du vända dig till Skogsstyrelsen, www.skogsstyrelsen.se. Läs mer under Skogens paragrafer samt Målbilder för miljöhänsyn.

Kontakta oss på Länsstyrelsen

Växeln: 010 - 224 30 00

E-post: halland@lansstyrelsen.se



LÄNSSTYRELSEN
HALLANDS LÄN

Länsstyrelsen i Hallands län, Slottsgatan 2, Halmstad
halland@lansstyrelsen.se
010 - 224 30 00